

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in veljá po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIV.

V Ljubljani, 11. sušca 1881.

List 10.

Cerkvene himne.

Poslovenil Janez Bilec.

(Dalje.)

V petek.

1. *Pri juternicah.*

(Tu Trinitatis Unitas).

Edinost Trojstva svetega,
V mogočnosti ki vladaš svet,
Poslušaj hvale pesmico,
Katero hočemo Ti pet.

Se dvignili iz spanja smo,
Ko krije zemljo tiha noč;
Da Tebe milo prosimo,
Da ranam pošlješ lek, pomoč.

Kar po zvijačah zmajevih,
Grešili v temnih smo nočéh,
To rajaska milost zbríše naj,
Omije naj vesoljni greh.

Teló naj vmázano ne bo,
Naj merzlo nam ne bo sercé,
Naj v kugi hudobije nam
Duhá gorečnost ne umerje.

Zató, Zveličar, prosimo,
Navdaj nas s svojo lučjo Ti,
Da ne zaídemo v prepád,
Po naših delih v teku dné.

Premili Oče to nam daj,
Ki s Sinom vladaš vekomaj,
In s Tolažnikom blaženim
Na večne čase slavljenim.
Amen.

2. *Pri hvalnicah.*

(Aterna coeli gloria.)

Nebesam slava, večna čast,
Zemljanom blago upanje,

Gromečega *) edini Sin,
Otrok Device izvoljene.

Vstajajočim daj rokó,
Naj vzdigne duša trezna se,
Za slavo Božjo naj gori
Ter peva hvalne pesmice.

Danica svitla vzhaja že,
Naznanja solnca nam izhod,
Se nočne sence vmikajo:
Razsvitli luč človeški rod!

V počutkih naših naj žari,
Preganja naj noči svetá,
Ko pride konec časom vsem
Naj čiste ohrani nam serca.

In zaželjena vera naj
Se v sercih naših vkorení,
Živi naj v njih tud' upanje,
Ljubezen v persih naj gori.

Očetu slava bode naj
In Sinu ž njim — na vekomaj;
S Tolažnikom preblaženim
Zdaj in na veke slavljenim.
Amen.

3. *Pri večernicah.*

(Hominis superne Conditor.)

Človekov Stvarnik iz višin,
Ki sam si vstvaril, vredil vse,
In zemlji ukazal, naj rodi,
Golázen in zverín verste,

Telesa veljko vstvarjene,
Na Tvoj oživljene ukaz,
Po dobah časa raznega
Naj bojo v pravi prid za nas.

*) „Gromeči“ = „Tonans“, pomeni tu vsegamogočnega Boga. Že stari ajdje Rimljani so svojemu malikn Jovu ali Jupitru dajali ta pridevek. Prestav.

Odverni, kar je nam na kvar,
Ko nas napada huda strast;
Naj misli naših, naših djanj
Ne vlada nikdar ta oblast.

Veselja daj plačilo nam,
Daj milosti nam svoje dar,
Zatri pritožbe in prepír,
Naj vlada sveti mir vsikdar.

Premili Oče, to nam daj,
Ki s Sinom vladaš vekomaj,
In s Tolažnikom blaženim
Na večne čase slavjenim.

Amen.

(Dalje nasl.)

Trojna božja pot

s svetimi stopnjicami na Kranjskem.

III. Žalostna gora pri Mokronogu.

(Dalje.)

Na južnoizhodni strani od cerkve nižje so svete Stopnjice, ali kakor jih ljudstvo navadno rajši imenuje ss. Štenge. Leta 1872 so bile po velikodušnem daru župnika Kastelca popolnem prenovljene, le škoda, da ne po kaj srečnem in primernem načertu. Vseh 28 stopnjic s ss. ostanki različnih svetnikov je primerno in lično izdelanih iz črnega marmorja, ves obok pa je ozališan s čednimi slikami, ki predstavljajo Jezusovo bitko terpljenje od zadnje večerje spodaj pri vratih do njegove smerti in častitljivega vstajenja. Ta podoba je že na koncu nad altarjem sv. Križa. Prav primerno torej to človeka opominja, s kakim duhom in s kakimi čutili mora sv. stopnjice obiskovati, akoj hoče kedaj s svojim Zveličarjem zmago obhajati ter srečno dospeti v nebeško kraljestvo.

V tej kapelici nad ss. stopnjicami se večkrat mašuje; nekđaj, pravijo, se je opravljala vsak petek in je altarček imel svoj privilegij. Na koncu ss. stopnjic je zvonček, s katerim molivci navadno pozvoné. To je, kakor po drugih božjih potih, vošilni zvon, ki je pa nekđaj imel drugačen namen, kakor čitatelj dalje spodaj najde.

Pisatelj Hicinger, ki je bil nekaj lét tudi tukaj kapelan, piše, *) da je te ss. stopnjice dal popraviti J. Lukman, rojen Mokronožan, vsled obljube, ker je bil kot kapitan v baron Cojzovi službi v hudem viharji ob špaujskem bregovju čudežno smerti rešen v morskih valovih. Povod k postavljenju ss. stopnjic zna biti res

*) F. Mittheilungen des hist. Ver. 1853 pg. 24 sub e, in Cerkvni časopis l. 1848, sub: Žalostna gora. Odkod je to zajemal, ni povedal. Tudi letnice se ne vjemajo; ta vihar postavlja zdaj v l. 1753, zdaj pa v l. 1755. Zidanje stopnjic je nad vratmi l. 1775. In vender kronogram kaže letnico 1767, ktero je tudi on čital nad vratmi. Sicer pa tudi pravijo, da je bila ta letnica na starem stolpiču, ki se je pri popravljanju poderl, zapisana. Jaz se slednje deržim. — Drugi zopet terdijo, kakor mi je omenil g. župnik Trebelski Jan. Šolar, da jih je vstanovil nek človek, doma iz Debenca v Mirski fari; nekteri pa celó terdijo, da je bil iz Mirnopeške fare doma. Kaj je na teh govoricah, ne vem. Mislim pa, da bi se vsakako kaj zanesljivega moglo izvedeti iz listin v kapiteljskem arhivu v Novem mestu, kjer so bili namestniki oglejskih in pozneje goriških škofov, kamor je do l. 1787 večina dolenskih fará spadala.

obljuba, storjena v nevarnosti na morji, za kar bi pričal kos mornarske vervi, ki se še hrani v cerkvi na ženski strani pri podobi žalostne Matere Božje, ktero je nekdo l. 1756 daroval v zahvalo. Memo grede naj omenim, da je ta čudežna slika Matere Božje s 7 meči v persih zelo enaka čudodelni podobi žalostne Matere Božje, ki se zdaj hrani na velikem altarji pri sv. Florijanu v Ljubljani; zdi se, kakor bi bili obé od istega slikarja. —

Da so bile stopnjice res kmalo potem postavljene se razvidi iz letnice, ki se bere v kamnu nad vratmi in se glasi:

QVI CVpItIs In aLtos asCenDere CoeLos,
Per Iostas sanCtas ple sCanDite sCaLas.

Velike čerke kažejo tedaj letnico 1767. Po slovensko bi se to reklo:

Ako želite dospeti v visoka nebesa,
Le pobožno hodite po svetih Stopnjicah.

Ko so l. 1878 11. maja milostljivi knezoškof gospod dr. Janez Krizostom ob konični vizitaciji in po birmovanji blagovolili obiskati tudi gorsko cerkev in ss. stopnjice, jim je v soglasi ranjcega g. župnika pisatelj teh verstic izrazil ponižno prošnjo in željo, ako bi bilo mogoče da bi se dobili za pobožnost pri obiskovanji ss. stopnjic kaki odpustki in da bi blagovolili poterediti neke molitve in premissljevanja, ki so se za to pobožnost postavljale. Na to so precej milostljivo dovolili, da se naj le obrnemo do knezoškofijskega redništva. V svoje veselje sem nedavno dobil od prečastitega knezoškofijstva naslednje pismo na pergamentu:

Leo PP. XIII.

Universis Christifidelibus praesentes Litteras inspectionis salutem et Apostolicam Benedictionem. Ad augendam fidelium reigionem et animarum salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti, omnibus et singulis, utriusque sexus Christifidelibus vere poenitentibus et confessis ac sacra Communione refectis, qui Scalam Sanctam Orationi tantum destinavam in Cappella sub titulo S. Crucis existentem loci = Mons Dolorosus = nuncupati intra fines Paroeciae „Mokronog“ cui vulgo nomen factum, Diocesis Labacen. tribus per annum diebus cuiusque fidelium arbitrio sibi eligendis, flexis genibus pie adscenderint, ibique pro Christianorum Principum concordia, haeresum exstirpatione, peccatorum conversione ac S. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, quo die praedictorum id egerint, ut eas omnes et singulas indulgentias, peccatorum remissiones ac poenitentiarum relaxationes consequantur, quas consequentur, si Scalam Sanctam de Urbe devote adscenderint, Apostolica Nostra Auctoritate praesentium vi concedimus atque indulgemus. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Praesentibus ad Decennium tantum validuris. Nolumus autem ut dicta Scala aliis usibus non inserviat. Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die I Februarii MDCCCLXXXI. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Th. Cardis. Mertel.

L. S. Vidi Chrysostomus m. p.

Vsled tega pisanja tedaj zamore vsak vernik trikrat na leto po prejetih ss. zakramentih, ako kleče ss. stopnjice obišče in obiskaje pobožno moli za edinost keršanskih poglavarjev, zatrenje krivoverstev, spreobrnjenje grešnikov in povišanje sv. Cerkv, zamore zadobiti popolnoma odpustke, ravno tako, kakor ko bi obiskal svete stopnjice, ktere se nahajajo v Rimu.

Is žitljenja *Mavricija Tomana*.

X. Vernitev v Goa in ondotni misijoni.

(Dalje.)

Po omenjenem potopu pod našim varstvom stoječe barke vernili smo se bili v pristan nazaj in čakali prihodnje spremembe lune, in tako smo še le 22. listop. srečno pri pešnjatih nasipih se odpeljali. Po tej zelo nevarni poti vozili smo so dvanajst dni in prišli smo 2. grudna na otok Mozambik.

Poveljnik tega otoka je nas šestero jezuitov med oboroženimi vojaki ukazal v terdnjavo odpeljati in v ječo djati, kjer nas je že eden zmed jezuitov čakal. Vsacemu so dovolili za potrebščine en terdnjak; ker je pa vse silno drago, namaknili so vsacemu toliko, da je bilo okoli dva goldinarja denarja, pa oskerbnik je vse spravil, mi nismo nič videli.

Sploh rečeno, bili so poveljnik, ondotni kapitan in njegov spremljevalec nam prav dobri. Dovolili so nam v majhni kapelici, kjer se hrani čudodelna podoba Mater Božje, maševati, pa nazoč ni smel nihče drugi biti, nego poveljnik in kapitan, ktera sta nam tudi pri maši stregla. Ker bi pa pretežavno bilo vsim sedmerim streči, nismo nikdar vsi maševali. Pozneje smo po povelji kraljevega namestnika pri zapertih durih v terdnjavski cerkvi maševali; ker smo pa omenili, da vsled takega povelja prosto ljudstvo misli, mi smo izobčeni, so povelje preklicali. Kapitan pa, ne vem zaradi česa, postal je sumljiv, in ni smel več z nami občevati. Bil pa je pobožen in pravičen mož in storil nam je veliko dobrega.

Velika vročina, smrad v ječi, in pomanjkanje potrebnega spanja zaradi vednega vpitja straže oddaljenemu tovaršu: „straži, dobro straži!“ vse to bilo je vzrok, da smo štirje močno zboleli. Mene je tresla neka vročinska merzlica. Dali so nam nevednega podzdravnika, ki me je po nekem zdravlilu popolnoma ob vse moči pripravil, in skoraj ob življenje. Treba je bilo, da so me prevideli. Okreval sem po malem; pa kmalo sem postal taki, da sem bil popolnoma za nič. Bolelo me je vse; ako je kdo glasno govoril, me je bilo vedno strah, in tresel sem se na vsem telesu. Glava se mi je zmešala, padel sem v medlevico in ni bilo znamenja življenja pri meni videti. Zdravnik, naglo poklican, reče, da me zopet oživi, ako najde „spiritum fuliginis.“ Pripetilo pa se je, da je poprej francoska barka se razbila na pešnjatih nasipih: vendar tako, da so zamogli vse rešiti. Streljaj daleč bila je omenjena barka in tje je šel v lekarnico zdravnik zdravila iskat. K sreči ga je našel, vлил nekaj kapljic v mé, me na nosu, in sicer po životu pomazal, in zbudil sem se, kakor iz dolgega spanja. Ozdravel sem skoraj popolnoma, le oteklina je ostala na vsem životu, in še le na potovanji proti Goi sem jo zgubil.

Leta 1760 je angleška barka prinesla novico, da je umerl portugalski kralj in njegov minister Kavalo. Jezuitom zadosti prijazni kraljev namestnik, grof Ega, je valed tega sporočila jezuitom stanje olajšal, če tudi so še vedno bili državni jetniki. Smeli so prosto po otoku hoditi, ker mislil si je, po smerti teh dveh se bo jezuitom reč popolnoma spremenila. Tako ravnanje kraljevega namestnika je zvedel poveljnik v Mozambiku, ki je bil prvemu bratranec. Dal nam je mesto ječe lepo sobo z izgledom na prosto, in sprehajati smo se hodili po terdnjavi v družbi z glavarjevim spremljevcem. To vse se je zgodilo okoli velike noči l. 1760. Vsled tega polajšanja smo se kmalo opomogli, in živeli smo v sladkem upanju, da prva portugalska barka nam donese veselo novico, da je preganjanje naše — končano.

Ali 30. mal. serp. barka je iz Portugalske, imenovana „Franc de Paula,“ prinesla za nas najojstretjši kraljev ukaz: vsi jezuiti iz Azije in Afrike morajo se kot državni jetniki na Portugalsko odpeljati. Vsled tega povelja peljali so nas 21. vel. serp. z nastavljenimi bajoneti na omenjeno barko, in odkazali so nam polovico sobe v stanovanje. Okna so zabili, vrata zaklenili, spredí pa stražo postavili, in noben drug ni smel z nami govoriti ali občevati, kakor kapitan, ali služabniki.

Izročili smo barko vgodnemu vetru in zdelo se nam je, da hitro plava, ali tek morja na tistem kraji bil je tako močan, da je velikanska ponosna barka rakovo pot začela iti. Naposled vendar veter zmaga in dospeli smo do otoka Komoro. Tu smo našli barko, ki je bila ravno v tistem času iz Lisabona odjadrala, kakor naša; pa je bila zaradi bolezni zadržana, da ni mogla še tisto leto v Indijo priti. Pozdravili smo se s streljanjem in ustavili. Ko smo omenjeno barko preskerbeli z živžem, peljali smo se dalje pod ravnomerom, jaz že peti pot.

Kapitan je z nami lepo ravnal. Hitro, ko smo se odpeljali, ukazal je zabite okna odbiti, da smo zamogli čisti zrak uživati, tudi nam je dovolil sv. mašo opravljati, pa le v nazočnosti enega častnikov, ki nam je stregel pri maši. Na mizo smo dobivali narboljše, kar se na barki dobiti more, tudi nekoliko portugalskega vina, in vsaki dan na novo pečenega kruha — na morji dve neprecenljivi reči. Bog jim za to poverni!

(Dalje sledí.)

Cerkvene določila gledé izpostavljanja sv. Rešnjega Telesa.

Prečastito knezoškofijstvo nam je za leto 1881 ukazalo duhovske posvetovanja ali pastoralne konference, ter med drugim stavilo tudi vprašanje: „Kteri samostni prestopki zoper obstoječi škofijski red za božjo službo od 31. oktobra 1827 se nahajajo po duhovnijah oziroma na sv. maše z blagoslovom in na izpostavljanje Najsvetejšega o raznih prilikah, kakor tudi oziroma na cerkvene žegnanja pri podružnicah? Kaj naj bi se storilo za odpravo vrinjenih zloráb, da se cerkveni ukazi bolje spolnujejo, ter se doseže zaželena edinost v škofiji, pa da se s patronskega obhajanjem po podružnicah ne zadržuje redna božja služba pri farni cerkvi?“

K vspešnejemu posvetovanju o tej važni reči utegne koristiti, ako v naslednjem spisu sestavimo cerkvene določila gledé izpostavljanja sv. Rešnjega Telesa.

Najprej nekoliko zgodovinskega.

Sv. Rešnje Telo izpostavljanji v očitno čiščenje, kakor je dandanes v navadi, bila je prve čase sv. katoliške Cerkve pa do 13. stoletja neznano. Najsvetejšje je takrat še ostalo vedno skrito, nekaj zato, da bi pogledi nejevernikov ne oskranili naj večje dragocenosti sv. Cerkve; pa tudi zato, da bi verniki s toliko večim spoštovanjem hrepeneli po Najsvetejšem, kolikor skerbnejši jim je prikrito ostajalo (sv. Avguštin). Samo med obhajanjem so verni tistih časov videli sv. Hostijo, pa pri povzdigovanju med sv. mašo, ktero se je pa začelo tudi še le neki sredi 11. stoletja na Francoskem. Pravijo, da to vsled krivovérstva Berengarjevega, ki je tajil resnično pričujočnost Kristusovo v sv. zakramentu.

Še le slovesni praznik sv. Rešnjega Telesa, vstanovljen l. 1264 od papeža Urbana IV, je gledé ravnanja s sv. R. Telesom marsikaj premenil; pa tudi ne kar berž, ker sedaj navadna procesija imenovanega dne začela se je dokaj pozneje kot praznik. Leta 1426 prvič beremo o slovesnem obhodu z Najsvetejšim; takrat nam-

roč je sv. oče Martin V v papeževem pismu „Ineffabile Sacramentum“ podelil še dandanes veljavne odpustke vsem, ki se vdeležijo procesije sv. Rešnjega Telesa. Vendar pa ni spričano, da bi bili že koj ob začetku omenjene procesije sv. Rešnje Telo vsem očitno in vidno krog nosili, kakor dandanašnji; učeni so te misli, da so začetkoma med obhodom nosili presv. Zakrament zakrit, kakor je sedaj véliki četertek v navadi. Toliko je dokazano, da so kmalo po vpeljani slovesni procesiji jeli presv. Rešnje Telo vernim kazati, najprej med obhodom, pozneje tudi v cerkvi, ko so Najsvetejše začeli vsem vidno izpostavljati v češčenje. Ljudstvo je z velikim veseljem sprejelo to izpostavljanje; vidno se je vsled te nove pobožnosti razširjalo češčenje sv. Rešnjega Telesa, in berž se je zlasti po nemških deželah vdomačilo izpostavljanje Najsvetejšega.

Ob času tako imenovane reformacije bilo je krivo- vercem zlasti to očitno češčenje sv. Rešnjega Telesa pravi tern v peti, in z vso silo so se zaganjali v to pobožnost sv. Cerkve, kar je tridentinski zbor prisililo, da je slovesno izrekel: „Si quis dixerit, in sancto eucharistiae sacramento Christum, unigenitum Dei Filium non esse cultu patriae, etiam externo, adorandum: atque ideo non festiva peculiari celebritate venerandum, neque in processionibus, secundum laudabilem et universalem ecclesiae sanctae ritum et consuetudinem, solemniter circumgestandum, vel non publice, ut adoretur, populo proponendum, et ejus adoratores esse idololatrias: anathema sit.“

Iz raznih določil sv. odbora za obrede je spoznati, da si je sv. Cerkve tiste čase prizadevala ustanoviti nekak red in edinost gledé ravnanja s sv. Rešnjim Telesom, ter nastale napake odpraviti. Ako je pa pri vsem tem še dan danes precejšen razloček med rimsko šego in med navado naših krajev, je vzrok večidel v tem, ker se je po nemških deželah očitno češčenje sv. Zakramenta veliko prej razširilo in vdomačilo, kot je nastala rimska navada. Iz Nemčije pa so prišle razne šege ravnanja s sv. Rešnjim Telesom v naše kraje, postavim: obilno izpostavljanje in blagoslovi z Najsvetejšim, božji grobi velicega tedna... , ker bila je naša dežela že od nekdanj v marsikteri dotiki in veči ali manjši navezana na Nemce.

Kar je očitna zloraba in popolnoma nasprotno duhu in namenu cerkvenih ukazov, to je Cerkev vselej grajala ter zahtevala, da se odpravi. Kolikor se pa po raznih deželah in škofijah najde sicer različnega od cerkvenih določil, pa ni ravno slabo samo na sebi in ne v očitnem nasprotju z namenom cerkvenega ukaza, to Rim dopušča, akoravno želi, da bi gledé ravnanja s sv. Rešnjim Telesom povsod vladala edinost.

Toliko za vvod. Sedaj pa si oglejmo cerkvene določila, da jih primerjati zamoremo z našimi navadami.

Koliktero je izpostavljanje sv. Rešnjega Telesa?

Rimski obred pozná dvojin način izpostavljanja; enega imenuje slovesno izpostavljanje (expos. publica), drugo pa neslovesno (expos. privata).

Expositio privata je v tem, da se odpró tabernakelj nove vratice ter tako viden postane ciborij, ali tudi monštranica, pa zagernjena, da se ne vidi sv. Hostija. Iz tabernakeljna pa se ne smé vzeti Najsvetejše, še manj pa, da bi se verh tabernakeljna izpostavilo ali sv. blagoslov dal pri takem tako zvanem privatnem izpostavljanji sv. Rešnjega Telesa, kterege lastnija le ravno v tem, da Najsvetejše ostane v tabernakeljnu in zagernjeno. Le tako izpostavljanje je v oblasti duhovnega pastirja in mu zato ni treba škofovega privoljenja. Da se sv. Rešnje Telo smé na ta način častiti, zadostuje causa privata, to je, prošnja posameznih vernikov, ki

so v posebnih silah, stiskah itd. Papež Benedikt XIV pravi, da se taka „expositio privata“ smé zgoditi „pro alicujus aegritudine levanda, vel pro necessitate ac desiderio alicujus religiosi viri...“

Tako izpostavljanje je v naši škofiji skoraj neznan; pač pa se mnogokrat zgodí, da se na prošnjo posameznih obhaja sv. maša z blagoslovom. Ali to je že „expositio publica“, ki ni v župnikovi oblasti.

Bistvo slovesnega izpostavljanja, „expositionis publicae Sanctissimi“, pa je v tem, da se Najsvetejše iz tabernakeljna vzame in v nezagernjeni monštranici ali tudi v ciboriju postavi na vzvišeni kraj, to je, „in throno sub umbella“ — verh tabernakeljna, kakor pravimo. To očitno izpostavljanje pa je zopet ali bolj slovesno, ali manj. Bolj slovesno, „expositio solemnissima“, je to, če se sv. Rešnje Telo za dalj časa na altarcu izpostavi v češčenje, n. pr. ob 40urni pobožnosti, ali kedar je izpostavljenje po viši duhovski gosposki ukazano iz važnih, vso Cerkev zadevajočih vzrokov. — Manj slovesno (minus solemniter) pa je izpostavljanje, kedar se Najsvetejše izstavlja le za malo časa, n. pr., med mašo, pri litanijah.

(Dalje sledí.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Predstavlanje Kristusovega terpljenja v zgornjem Amergavu na Bavarskem. [Dalje.] Jezus križan.) Neizrečeno ginljivo je bilo, ko je zdaj zbor pevcev na oder stopil, pa niso bili več v pisanih oblačilih, kakor dozdaj, ampak vsi v žalnih črnih oblekah: šapli, plajši, pasovi, sandalije — vse je bilo v črnih barvah. Pohlevna glasba je spremljala naslednji nagovor pevskega vodnika:

O duše pridite keršanske,
Serce naj žalost vam topí,
Britkosti glejte preneznanske —
Za vas jih Bog Sin zdaj terpi!
Obsipa Ga psovanje, sméh,
Ko umira Srednik za naš greh.
Ah! v ranah in brez oblačila
Na grozni križ visi razpét;
Ni sita pa derhalska sila,
Mu novih múk še prizadet'.
In On, ki, grešnik, ljubi te,
Molčé terpi, odpuša vse! —
Oh! pókat' slišim Njega ude,
Ko rabelj vleče jih strašno;
Že misli sercu so prehude,
Ko grozno kladva pokajo,
Ko bridko bijejo žebljé
Skoz rôke mu in skoz nogé!

(Sliši se za zagrinjalom bijenje s kladvi, kar slehernemu kosti in mozeg pretresa.)

Ovčice k Jagnjetu tecíte,
Na križu že za vas modlí;
Solzé pregrenke mu točíte:
Med tolovajema visi —
Za greh Sin Božji líje kri!
In vé s solzami ne vračujete?
Priserčno prosi še Očeta,
Morivcem prizanese naj, —
Se končno loči duša sveta:
Odpert nam spet je sveti raj...
Ljubezen le še žgè in žgè:
Še sulica Mu stran odprè.

(Z naslednjimi versticami nagovor pevskega vodnika neprevidoma prehaja v petje, ktero z blago pohlevnostjo naj bolj boleče občutke budi v duši.)

O ti Ljubezen večna!
 Terpiš 'z ljubezni smert; —
 A ta derhál nesrečna

Kvartet:

Dihti le mor in čert!...
 Ljubezen tó ljubite,
 Z ljubeznijo vernite
 Ljubezen križano!

Petje utihne, vse je poterto, vsaka duša naj globokejša presunjena — Kristus na križu — véliki petek.
 (Dalje sledí.)

Teržaški postni pastirski list spominja v začetku, kaj so storili Izraelci svoje dni, da se med spačenimi Babilonci niso okužili. Pravi namreč:

„Ko se je v starodavnih časih večji del izraelskega ljudstva klanjal lažnjivim bogovom, so oni Judje, ki so še branili vero svojih očakov, popotovali v Jeruzalem, da se pokloné pravemu živemu Bogu in vterdijo v veri. Storite tako tudi vi, ljubi moji, nikar se ne ozirajte na brezbožnost in popačenost današnjega sveta, ampak vterjajte se v veri in v strahu Božjem. Vera v Jezusa Kristusa je tisti dragocen biser, za kterega je, po besedah sv. evangelija, tergovec dal vse svoje, da si ga kupi. Ne bogastvo, ne čast in vse dobro tega sveta ne more se primérjati ali v eno versto staviti z vero v Jezusa Kristusa. Sv. Lavrenc Justinijan pravi: „vera vodi grešnika k zveličanju, slepemu na umu daje vid, ozdravlja bolnega na duši, ona grešniku po padcu pomaga, da vstane, spokorniku podeljuje stanovitnost v dobrem, pravičnim pomaga k večji svetosti, venča mučenike in device, tolaži vdove in žalostne nesrečnike in sploh vse vernike pripelje v posestvo večne dedišine, v blaženo društvo izvoljenih božjih v nebeškem rajú“. Vi predragi ste se rodili od starišev, ki to vero očito spoznavajo, v imenu te vere ste bili kerščeni in v sveto Cerkev sprejeti, služabniki te vere vas so podučevali v nježni mladosti in potem ob nedeljah in praznikih vam božjo besedo oznanovali: Vi ste verni katoličani. Kolikor več dandanašnji popačeni ljudje gledajo, da bi katoliško vero zaterli, toliko bolj si morajo verni prizadevati, da si jo ohranijo krepko, živo in rodovitno, in ravno za dosego tega je štiridesetdanski post naj vgodniši čas.“

Nasleduje nekoliko čverstih naukov o branji dobrih in o škodljivosti kužljivih bukev in spisov. Spominja, kako se je bil véliki grešnik Avguštin spreobrnil, ko je bral:

„Verzimo tedaj od sebe dela teme, in oblecimo orožje (dela) svitlobe, kakor po dnevu pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nevošljivosti, temveč oblecite Gospoda Jezusa Kristusa in ne strezite mesu v poželjenju.“ (Rim. 13, 12—14.) Kakor blisk so te besede bralcu odpodile dušni mrak in mu napolnile serce z britko žalostjo nad velikimi grehi preteklega njegovega življenja. Mahoma je terdno sklenil za vselej od sebe otrestiti grešna dela, in obleči dela svitlosti po Jezusu Kristusu, dela vere in strahu božjega; postane eden naj večjih učnikov svete katoliške Cerkve in velik svetnik. Tukaj imamo izgled vrednega sadú čudodelne božje milosti in pobožnega branja in premišljevanja, združenega s pravo voljo branje si na korist obračati. — Se je pa li kedaj pisalo, tiskalo in bralo toliko knjig, kakor se jih dandanašnji? In pri vsem tem: ali napreduje med ljudmi spodobno življenje, želja za red v posameznih družinah in v obče v društvenem življenju? Naj več bralcev z branjem skoraj le prazno slamo mlati, ali pa ljuliko, od ktere se posebno mladini zaverti v glavi in ostrupi se ji serce. A vi, dragi moji, sezite po zdravem berilu,

ki vam um razaviljuje in serce gane in ga okreпча za vse, kar je dobro, pošteno in hvale vredno“ itd.

Poslednjič govori še tehtno besedo o pomanjkanji duhovnov in pravi:

Zdaj pa se obrnem posebej še k Vam, častnim svojim sodelavcem v Gospodovem vinogradu. Česar smo se že od več časa bali, to nas zdaj hudo muči, namreč pomanjkanje duhovnov. Po mestih je še dosti dovoljno število duhovnih pastirjev, ali po terjih in vaséh na deželi manjka že zdaj okoli šestdeset duhovnikov, in v četverih, naj manj v petih letih nam jih bode manjkalo še enkrat toliko, kajti v vsih štirih letih imamo v gorškem semenišču namesto petdeset samo sedem bogoslovcev. Mnogo izmed Vas je že obnemoglih, nekteri so bolehní; verno ljudstvo pak je razkropljeno po daljnih, semtertje pustih krajih: kako bote le Vi zamogli nadomestovati šestdeset duhovnih pastirjev, ki nam jih manjka itd.?

Lansko leto je umerlo osem duhovnov, štirje so iz službe stopili v pokoj, posvečen pa ni bil nobeden. Tudi se nam ni spolnila vroča želja vstanoviti in vtemeliti mladeniško semenišče ali zavod, ki bi bil v primeri s potrebami razširjene škofije, ki šteje tri sto in dvanajst tisuč duš; za taki zavod se je denarja še premalo nabralo. . . Zatoraj se bo milošnja še nadalje nabirala in se bode dajala denarna pomoč ubožnim, dobrim dijakom za obleko in knjige, naj siromašnišim pa tudi za živež. Za tako podporo se je do zdaj potrosilo od obresti nabrane svote čez štiri tisuč goldinarjev; pomoč je dobivalo in jo še dobiva pet in šestdeset mladenčev. Vsim milostljivim dobrotnikom naj Bog stotero poverne njih dobrote in naj obudi še v mnogo drugih vernih blago željo in veselje podpirati to škofiji toliko potrebno podjetje.

Zvezdica za šolo in dom.

Pregovor pravi, da „besede mičejo, zgledi pa vlečejo“. Ta pregovor se mnogokrat vresniči. Po nasvetu mičnega ilustriranega časnika „Schutzengel“ (angel vareh), ki izhaja v Donauwörth-u na Bavarskem, in stane na leto 48 kr. (poština se menda posebej plačuje, kar se na vsaki pošti lahko zvé); po nasvetu tega lističa tedaj se je že od več lét v neki ljudski šoli naše (ljublanske) škofije priporočevalo o postnem času mladini, naj tudi ob delavnikih pridno hodijo k sv. maši; naj radi molijo sv. križev pot, in hodijo ob sabotnih večerih k večernicam. Za vsako tako pobožno djanje naj si otroci napravijo spominski listič, n. pr. taki-le:

† Jezus †

in naj te lističe do srede v velikem tednu shranijo. (Se vé, da mora voditi mladino pri tem poštenost, da si le toliko lističev napravi, kolikor omenjenih pobožnih djanj je bilo v resnici opravljenih.) Leta 1877 se je v dotični šoli to spodbujanje pričelo; veliko sredo so prinesli otroci lističe v šolo, in oddanih jih je bilo: 1723. Leta 1878 so oddali otroci omenjeno sredo: 1490 lističev; leta 1879: 1348; leta 1880 pa celó: 1862. Tudi za letošnji postni čas se je mladini omenjene šole ta pobožnost priporočila; in če jo hočejo posnemati še kje drugje: zdaj je za to pripraven čas!

V ravno tisti šoli se opravlja že več lét z nekterimi zdihljeji tudi mesca marcija kratko počevanje sv. Jožefa s pristavkom očenaša in češena Marije na koncu.

To se godi pred podobo sv. Jožefa, ki se nahaja na prednji strani v šolski sobi.

Na take in enake načine se zamore med mladino razširiti marsikaka lepa in koristna navada; še več: iz šole se zamorejo po otrocih celó preseljevati koristne navade v domačo hišo. Naj bi bilo tako!

*Čast in hvala katoličanskim učiteljem R. Podra-
žičevemu (= Josipu (Božjaku) v Zalezu) in
ostalim ~ ~ ~ 100 letih hrišćev in
prerojenih bo naša Kravica!*
G R E H.

Kdo svitle angelce ne bá
Spremenil je v hudiče,
Jih prikoval na dno peklá —
Pravice Božje priče?

Kdo perve starše je izgnal
In nas iz paradiža?
Grenkost življenja kdo nam dal
In smert, ki se nam bliža?

Kdo zvezal je cló Jezusa
In tiral pred sodnika?
Kdo v smert obsodil grenko ga
In v muke prevelike?

Kdo je ga tepel do kervi,
Mu s ternjem kronal glavo?
Kdo bil ga je v obraz s pestmi
In sméšil ga norčavo?

Kdo težki križ naložil bil,
Pod križ pa metal ga na tlá?
Kdo súval, pljúval ga, rotíl,
In prestrahotno šibal ga?

Kdo Golgate je grešna tla
S Kervjo njegovo močil?
Do zadnje kaplje iz sercá
Kdo Kri mu je pretočil?

Kdo ropa gnado iz serca,
Z nebes pa lepe krone?
Kdo nas pehá na dno peklá,
Kdo tira v večne spóne?

Nedolžno deco kdo mori,
In skruni kdo mladino?
Za vence z glav kdo jih slepi,
Ljudí spreminja v ž'vino?

O grešnik! glej, to dela greh,
Ki nočeš ga pustiti
Oh, vidiš brate, „greh ni smeh,“
Nikar, nikar grešiti!

P. Š.

Razgled po svetu.

Avstrijsko. „Aurora“ v Rimu vidi zarijo boljših časov v nekterih dogodkih poslednjih dni. Piše namreč med drugim: „Lienbacherjev predlog je bil od poštenjakov in vernega ljudstva sprejet kakor predhodnik nove dobe v tej tvarini. Poslanca Giovanelli in Oelz sta to upanje razodela med obravnavo v zbornici. Rekla sta, da oná v tem predlogu vidita začetek ovračevanja stranke, ktera je Cerkvi uzela njene postavne pravice v isreji malih. Oná véрно in zanesljivo pričakujeta dneva,

da se bodo Cerkvi poterdile njene pravice. Te besede nam odpirajo nov obzor za stanje Cerkve v Avstriji, zlasti ker je č. g. profesor Werner izvoljen v vodstvo bogočastja.

Med temi zborniški bitvami, pravi omenjeni list dalje, škofje ne morejo ostati vnémarni. Linški škof Rudigier je proglasil pastirski list, v katerem zaznamuje Cerkvine pravice oziroma na šolski poduk. Škof zahtéva, da šolsko-verski poduk naj se Cerkvi izroči, da iz šolskega poduka naj se odpravi vse, kar je nasprotno veri in npravnosti, in da nadzor nad vsimi šolskimi vstanovami naj imajo nadzorniki od Cerkve poterjeni.

Iz nove šole. Na Dunaju je undan deček Teodor Mayer, vertnarjev sin v ulici „Lustgasse“, prišel iz šole z več ranami in kervaveč domú. Bili so ga na poti sošolci na tla vergli, ga z nogami teptali, s pestmi bili, in so silo prederzno nad njim se znosili. Vsled tega je deček 28. prosinca umerl. — Nova šola se je tudi na Dunaju ob nekem času z vsimi štirimi branila v šole podobe nebeškega Učenika, kateri je otročiče k sebi vabil, jih blagoslavljal in učil: „ne ubijaj“, — „ljubi svojega bližnjega“, — „ne povračuj mu hudega s hudim“, — „nikogar ne pretepaj“, — „nikomur ne delaj sile“ itd. Povračilo za novošegno vojsko zoper Boga se dan na dan očitniše kaže iz nove šole pri malih in odraslih šolcih, pri učencih in učenikih, po začetnicah, srednjih in višjih učiliših. Šiba Božja pa tudi zadeva vedno očitniši, kakor se je undan skazala n. pr. v Monakovem nad bogokletnimi akademikarji. Božje pravice človek ne bo premagal, naj počenja, kar mu drago! Človek mora odjenjati, večna pravica odjenjati ne more.

Rimsko. Sv. Oče so v armenskem patrijarhatu vstanovili novih misijonov ter so jih izročili oo. jezuitom. Tamkaj bodo redovi imeli saj mir pod turškim varstvom, — kajti zdaj se turčini nekoliko mečijo, mnogi „olikani“ (?) Evropejci pa se poturčujejo, — čuda, da poštenih ljudi še na kole ne natikajo.

Sv. Oče želé, da bi veliko slovansko romanje se zgodilo v mescu mal. serpanu za god ss. Cirila in Metoda. Za šolske gospode bi bil naj primérniši čas o velikih počitnicah. Takrat bo dogotovljen tudi novi altar, ki so ga Leon XIII dali delati za cerkev sv. Klemena.

Obravnave Rusije s sv. Stolom se godijo tako vgodno, da je pričakovati boljših dni za katoličanstvo v veliki Rusiji.

Prusko. Neki glasovi se zopet slišijo o pomirovanji med Prusijo in Rimom. Nočemo preiskovati, če ima to kaj dosti pomena ali ne, povemo naj le dogodke. Naznanjajo namreč, da paderbornski kapitel si je volil vikarija, kateri je od vlade poterjen, in da v Osnabrúku se utegne ravno to zgoditi. Tudi se upa, da oskerbovanje škofijskega premoženja, ki ga je bila vlada na-se zdergnila, dobijo kapitelški vikarji.

V Berlinu se je iz ministerstva umaknil ali umaknjen bil gr. Eulenburg. „Germania“ pravi, da je bil terd kulturoborec in je o vsaki priliki v zbornici pokazal sovraštvo zoper katoliško Cerkev. Naj novejšje naznanilo poroča, da je nemški cesar prav milostno sprejel razministra Eulenburga v zaslišanje in mu je podelil izpraznjeno stolno prebendo v Braniboru (Brandenburgu) z letnino 4000 gl. To je tedaj nekdanja katoliška vstanova: naj mu ne preséda katoliški kruh.

Francosko. V zbornici je vedno rogoviljenje zoper katoliško Cerkev. Povsod jud. Zdaj gre za splošne pokopališa itd. Nasprotovanje od katoličanov zoper ruderkarstvo in framonstvo pa se tudi tako množi, da n. pr. celó ministerski časnik govori zoper preganjanje usmiljenih Sester iz bolnišnic; tudi prepoved, da bi pregnani

redovniki ne smeli pridigati, je minister preklical. Še važniši reč pa je, da so se tlačivci katoličanstva sami med seboj spopadli in je prihajalo do ministerskega prekuca ter bi imeli štirje protigambettovci odstopiti, kar pa zdaj zanikajo.

Carigrad. Praznik vélikega zavetnika šol in učenjakov, angelskega učenika sv. Tomaža Akvina, se je to leto posebno slovesno obhajal tudi v Carigradu v dominikanski cerkvi, ki imajo cerkev sv. Petra in Pavla na Galati-predmestju. Osnova je bila natianjena v italijanskem, francoskem, gerškem in turškem jeziku, in slovesnosti so bile od 4. včtevno do 7. sušca. Pervi dan n. pr. so bile pontifikalne dopoldanske opravila po armenskem obredu in slovesna pridiga v turškem, popoldne pa pridiga v francoskem jeziku; drugi dan obredi dominikanski, pridiga v malteškem jeziku; tretji dan obredi in pridiga v gerškem jeziku; v god sam pa dopoldne obredi latinski, pridiga v francoskem, popoldne v laškem jeziku. Vse milošnje teh dni so bile odmenjene za sv. Očeta, v slavo nezmotljivemu papežu, ki je tako častljivo povzdignil „angelskega učenika“.

Iz Hartuma v srednji Afriki gosp. misijonar Janez Dichtl v „Grazer Volksbl.“ poroča, da je nova odprava z milgsp škofom Kombonijem vred 28. pros. srečno tje dospela in 29. pros. je bila v misijonski kapeli zahvalna Božja služba.

Obširnije zanimivo popisovanje pravi, da skoz véliko pušavo so popotvali 12 dni od Suakina do Berbera. Dasiravno je bilo popotvanje silo težavno, vendar jim izmed 48 kamél nobena ni poginila v pušavi, kar je redka sreča; zakaj od Suakina do Berbera gotovo leži 200 kameljih okostij po pušavi, največ njih v drugi polovici pota. Malo pred Berberom so šli memo groba ranjcega Mat. Milharčiča in provikarja P. Jan. Reinhalterja. Mesto Berber ima čez 20.000 prebivavcev. Ondotna misijonska hiša ob Nilu je naj višji med vsimi poslopji v Berberu, je pa čisto prazno, česar je vzrok morivno leto 1878, ko je gosp. provikar bil prisiljen še ostale misijonske moči skupaj zbrati.

Kmali po prihodu misijonarjev je škof sprejemal obiskovanja mestnih velikašev. Pervi je bil Vakil (namestnik) mudirov (poglararjev), kterege ni bilo domá. Namestnik je prečast. gosp. škofu naznanil, da je vladni parnik za prepeljanje njega in tovaršije v Hartum že pripravljen in kapitan čaka na njegovo povelje. Škof tedaj je precej 24. pros. popotvanje nadaljeval. V večer 23. pros. so vravnali malo cerkvico; na vse zgodaj zjutraj je mala čedica ondotnih kristjanov prišla k sv. maši in popoldan k roženkrancu in blagoslovu in naslednjič so se podali na parobrod, čegar kapitan je zamurec. Kuri se parobrod z dervi, ker premoga nimajo. Potrebuje se jih pa prav veliko. Vsak dan parobrod obstane, da se v novo preskerbijo z dervi, in ta zamuda jemlje 2 ali 3 ure. Tudi po noči so stali, zarad robovja v Nilu in ker je bila zdaj voda majhna.

Iz Hong-Konga v Aziji naznanjajo časniki, da v narodu Laos v Kočinčini je veliko gibanje v prid katoličanstva. Nekaj misijonarjev je že tje prišlo, drugi se pričakujejo, ker veliko ljudi se ima spreobrniti h katoliški veri. — Gotovo obilno razširjanje sv. Detinstva ter zavedna molitev malih in odraslih k temu veliko pripomore.

Dobro znamenje za katoliško vero tudi v Kini je to, kar se poroča iz Kantona, da Isemg-li-Jamen (svét) v Pekingu je določil, da mandarinji (ministri in vradniki) se ne smejo več vtikati v kupovanje ali najemanje hiš ali zemljiš po katoliških misijonarjih, temuč deržé

naj se pogodb l. 1865 med Francijo in kineško vlado. Tega spolnovanja pravice so katoličani zastoj že davno pričakovali.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

14. sušca. S. Matilda. — 15. S. Longin. — 16. Ss. Hilarij in Tacijan. — 17. S. Jedert. — 18. S. Narcis. — 19. S. Jožef. — 20. Tretja nedelja v postu. S. Joahim.

Zahvale:

Št. 1. Leto in dan me je noga bolela in bilo je prav nevarno, da bolezen bo neozdravljiva; na priporočevanje k N. lj. G. presv. Serca, sv. Jožefu in Piju IX pa in po več pobožnih opravilih sem se ozdravil ter mislim, da sem zdaj iz nevarnosti. Toraj naj serčniši zahvalo očitno naznanjam dobrotljivemu Bogu in njegovim svetnikom in prijatlom.

Na Gorenjskem, 4. sušca 1881.

Martin Keržišnik.

Št. 2. Moja sestra je bila nevarno zbolela na očéh, ter je móгла službo pustiti. Vse zdravila so bile brez vspeha; obrnila sem se z devetdnevnicó k N. lj. G. presv. Serca in k sv. Luciji za pomoč, z obljubo zahvalo po „Danici“ naznaniti, ako zadobi na njih prošnjo spet zdrave oči. Hvala Mariji in sv. Luciji! sestra že toliko vidi, da je zamogla nam že sama pisмено naznaniti svoje veselje z upanjem, da bo kmalo dobro.

Z Gorenjskega, 7. sušca 1881.

M. K.

Št. 3. Vse, kar je bilo v moji moči, sem storil, in si na vso moč prizadeval, da bi bila se pogodila z nekom, ker šlo je nama navskriž zastran zemljiša. Bolj pa, ko sem si prizadeval za mir, manj sem ga imel. Zato sem se obrnil k Mariji, N. lj. Gospej presv. Serca, ter sem opravljal devetdnevnicó z obljubo, da hočem uslihanje naznaniti po „Danici“. In glejte, bilo mi je precej pomagano, da sem velik mir dosegel, čeravno ni bilo nič upanja k temu. Pa kar je pri ljudeh nemogoče, je pa pri Bogu mogoče. Kmalo je prišel nasprotnik v take okolišine, da mi je v znamenje sprave roko podal. Kako živo zdaj čutim, da sam iz sebe nisem zmožen prav nič; po Marijini priprošnji pa vse premorem. Zato vedno češena bodi N. lj. G. presv. Serca!

G.

Št. 4. Hudo nevarna bolezen na očesu me je bila napadla, ktera pa je na živo priporočevanje k N. lj. G. in sv. Jožefu kmalo minula. Hvala Bogu, češenje N. lj. G. in sv. Jožefu!

U. P.

Št. 5. Štejem si za sveto dolžnost, v povišanje časti „N. lj. G. presv. Serca“ in v to'azbo vseh, kateri v dušnih ali telesnih potrebah zaupljivo k njej pritečejo, se očitno zahvaliti za veliko in velike milosti, ktere sem po njeni priprošnji dosegel od časa, kar to blaženo, mogočno pomočnico s posebno zvestobo častim. Naj nobeden ne zamudi za prejete milosti očitno hvalo dati.

V Ljubljani, 4. sušca 1881.

V. S.

Št. 6. Češenje in serčna zahvala ljubemu sv. Jožefu, ki me je v neki potrebi za mojega brata in v drugih dušnih in telesnih rečéh vselej uslišal!

V Ljubljani, 8. sušca 1881.

G. R.

Več serčnih splošnih, nedoločenih ali manj določenih zahvál bodi skupaj povzeto, toliko, da se spolni njih volja, ali morebiti storjena obljuba.

V molitev priporočeni:

Prav hudo in nevarno zbolela prosi vse družbenike zdihljeja k N. lj. G., sv. Jožefu in sv. Antonu za pomoč, ker bolezen jo zmeraj bolj pogosto napada, zdaj čez vse hudo. Usliš. se nazn. (Priloženi denarec smo djali k darovom za ubožne študente, ker plačila se za to nič ne jemlje. Vr.) — Nekdo v prav velikih zadregah z družino vred, se živo priporoča v molitev za pomoč. — Bolna žena za zdravje. — Časne zmešane zadeve neke družine, da bi se na dobrotne priprošnje N. lj. Gospé, sv. Jožefa in Pija IX prav rešile. — Stara mati živo priporoča svojega obdivjanega in razuzdanega vnuka, da bi zapustil grešne pota in se ne pogubil. — Mati bolno hčer za zdravje. — Deklica z bolno nogo za srečno ozdravljenje. — Šolsk mladeneč, v veliki nevarnosti pogubljenja, da bi bil rešen na prošnje N. lj. G. presv. Serca sv. Jožefa in Pija IX. — Več razuzdanih mladenčev ob breznu pogube za spreobrnjenje. — Mladeneč, da bi srečno izvolil poklic in stan, v katerem bi zamogel dobro delati in se izveličati in da bi stano viten ostal v svojem poklicu, če je Božja volja, da bi se posvetil duhovskemu stanu. — Dve osebi, da bi v vsem zamogle spolnovati Božjo voljo in bi se jima vse izšlo v časni in večni blagor. — Zmešana oseba, da bi se na priprošnje N. lj. Gospé in sv. Jožefa zopet vprav nala. — Bolna na očesu, da bi se na posredovanje N. lj. G., sv. Jožefa in sv. Lucije ozdravila.

Zlate zerna za vsaki dan mesca.

14. sušca. Ako daš kaj, bodi slepec; ako prejmeš kaj, bodi videc.
15. Beži pred hudobnimi; če ne, boš sam hudoben.
16. Več mesenega veselja tukaj, več terpljenja tamkaj.
17. Nikoli ne hvali tacih, kateri mešajo sveto in nesveto, da bi pri družih smeh budili.
18. Kdor ne spoštuje Kristusove vere, je ne pozná.
19. Revšina nas k Bogu obrača, — obilnost pa od Boga.
20. V resnici poterpežljivi ne žaluje zaradi terpljenja, celó še ne tirja, da bi ga drugi milovali.

Listek za raznoterosti.

Za postni čas se dobivajo pri gosp. Henr. Ničmanu med drugimi naslednje priporočevanja vredne bukve: Sv. Križev pot, s podobami, in s sv. mašo, od zvel. Leonarda Portomavricija; — Razlaga sv. maše, po Kohem-u; — Odpustki, kaj so itd, od P. J. Sajovica.

Nespodobnosti. Ravno da se je pričel 40danski post, že je nastalo po vsih ulicah tuljenje, rjojenje in mačje njavskanje novakov. Zoper vsako nespodobnost se najdejo pomočki, ali zoper to nobenega ni? Naj večí škoda je za mladenče same. Marsikteri, kakor se večkrat sliši, do te prilike ni bil nikoli pijan, nikoli razuzdan; zdaj pa se našémi in poživini ter je škoda zanj, in žalost za njegove domače, pa sramota za občino njegovo. Vsemu občinstvu bi moralo silo veliko do tega biti, da se mladina ohrani čedna, spodobna ter derži do svojega poštenja. — In kako se greši s takim razsajanjem in pijančevanjem zoper svetost in resnobo postnega časa! Pastirski listi oznanjajo pokoro, pripravljanje na velikonočno spoved in sv. Obhajilo v tihem zatajevanji in postu; mladi ljudje, katerim se najlepše

prileže pamet, pa pijani po mestu rogovilijo in motovilijo kakor besni in z vsim svojim obnašanjem namenu svoje matere sv. Cerkve naravnost nasproti delajo! Ni čudo, da je pozneje toliko slabih gospodarjev, ker se v mladosti na nered in nespodobnosti navadijo.

† **V Ihanu** je umerl č. g. Fr. Uranič, bivši župnik pri sv. Janezu K. v Sterni, v Poreško - Poljski škofiji, — rojen v Kranju 1822, posvečen 1847. R. I. P.

† **V Terstu** je 28. umerl č. g. Angel Sterpin, duhovni pastir v ondotni ubožnici. R. I. P.

Iz Hartuma naznanja č. g. misijonar Jan. Dichtl, da on ostane v Hartumu; škof Komboni pa v kratkem z veliko družbo odrine proti El-Obeidu, tam gori bo posvetil cerkev, cerkev zidal v Džebel Nubi, in popotoval dalje do Baher-el-Ghazal-a (Gazelji potok), ter ondi vstanovil novo misijonsko stajo. — Vidi se tedaj, da novi škof zamurski je pričel z vso gorečnostjo. Bog daj obilnega blagoslova.

Poslednje novice. Na Dunaju sta umerla, bivši minister Brestel in pa Kraus, predsednik državne sodnije. — V državnem zboru se obravnava zdaj o hišnem davku, kateri bo v prihodnje zadeval tudi Tirolsko in Solnograško. — V Švici na Juraškem na novo divjá preganjanje katoličanstva. — V Paderbornu je za kapiteljskega vikarja izvoljen preč. g. kan. Fr. Drobe, rojen 1808 — Na otoku Kandiji je vstalo neko rogovilstvo, boje zaradi velikih davkov. To bi bila nova zadrega k turško-greškim zmešnjavam. — Tudi v Prizrendu in Uskubu na Albanskem kipí. — V Belgiji sovražljivi Framasoni dalje rogovilijo zoper katoliške naprave in duhovstvo.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. g. Janez Škerjanec, duhovni pastir v Harijah, 2 gl.

Za opravo ubožnih cerkev: Iz Šmartna pri Kranji 29 gl. 18 sold. — Iz Knežaka 10 gl. — Iz Polja 19 gl. 20 sld. — Iz Mengša 32 gl. — Iz Kostanjevice 3 gl. 70 sld. — Iz Stare Loke 38 gl. — Iz Prežganja 10 gl. 37 sold. — Iz Bukovšice 1 gld. 57 sold. — Č. g. Šim. Robič 1 gl.

Za sv. Očeta: Št. Jošt nad Polh. gradcem 10 gl. — Po č. g. župn. Ant. Klemenu farmani 11 gl. 50 sld. — Iz Polhovega gradca po č. g. župn. 25 gl. — Po č. g. župn. Bl. Arteljnu 8 gl.: dar Kranjskogorskih faranov sv. Očetu. — Štangarji po č. g. župn. M. Saje-tu 4 gl. 50 sld. — Nekdo 2 gl. — Iz Grahovega po č. g. župn. Tom. Žerovniku 6 gl. 30 sld. — Iz št. Vida nad Lj. po č. g. župn. Ant. Potočniku 6 gl. in 6 star. dvaje.

Koledniku sv. Miklavža (za novo cerkev v Bohinjski Bistrici): Pn. g. kan. J. Volc 5 gl.

Za redovnike Trapiste v Bosni: Marijana Bizjak 1 gl.

Za misijone v Bosni: „Iz ljubezni do Boga“ č. g. G. 3 gl. za redovnice sv. R. Kervi v Banjaluki.

Za bulgarski katol. misijon v Adrijanopolu: Č. g. Al. Puc 1 gl. za tabern. — Iz Polhovega gradca po č. g. župn. 5 gl. — Neimen. s Polja 1 gl. za tabern. — Monsig. M. Potočnik 10 gl. — Nekdo 2 gl., in za tab. 1 gld.

Za afrikanski misijon: Iz Polhovega gradca po č. g. župn. 5 gl. — Č. g. Mih. Saje 1 gl. — Nekdo 1 gl.

Za razne misijone: Neimenovana dobrotnica po milg. proštu Jož. Zupanu 30 gl.

Za sv. Detinstvo: Iz Polhovega gradca po č. g. župniku 25 gl. — Po č. g. dr. Jož. Marinku 15 gl. — Č. g. župnik Mih. Saje 1 gl. — Nekdo 2 gl. — Po č. g. A. Žlogarji neim. 1 gl.